

Bölüm 1

JİNEKOLOJİ HEMŞİRELİĞİ-JİNEKOLOJİK DEĞERLENDİRME

Burcu DİŞLİ¹
Nevin HOTUN ŞAHİN²

GİRİŞ

Kadınlar yaşamı boyunca bebeklik, çocukluk, puberte, cinsel olgunluk, menopoz ve yaşlılık olmak üzere birçok dönemden geçer (Gümüşay & Erbil, 2013). Her dönemde kadınlarda farklı değişimler meydana gelir ve farklı jinekolojik sorunlar ortaya çıkar. ACOG, ilk üreme sağlığı ile ilgili hasta görüşmelerinin 13 ila 15 yaş arasında yapılmasını önerir. Üreme sağlığı ile ilgili ilk yapılan görüşmede genel olarak bireyin ihtiyacına göre sağlık öyküsünün alınması, fiziksel ve duygusal gelişiminin değerlendirilmesi, meme muayenesi ve dış genital organların değerlendirilmesi yapılır. Bireyin ihtiyacına göre pelvik muayene de yapılabilir (ACOG, 2014). Düzenli yapılan jinekolojik muayeneler; jinekolojik kanserler, enfeksiyonlar, asemptomatik pelvik inflamatuvar hastalık gibi çeşitli hastalıkların erken fark edilmesini sağlar. Aynı zamanda jinekolojik muayeneler, kadınların cinsellik ve üreme sistemiyle ilgili sorunlarının tartışılması için de ortam yaratmaktadır (ACOG, 2018). Bu nedenle kadınlarda jinekolojik yapıların bilinmesi ve bu yapıların değerlendirilmesi jinekolojik sağlığın sürdürülmesi ve geliştirilmesi açısından önemli bir yere sahiptir.

1. DIŞ ÜREME ORGANLARI

Kadın dış üreme organları inspeksiyon yoluyla tanımlanabilecek yapıları içerir (Young, 2010). Dış üreme organları perine bölgesinde yer alır ve bu organlara vulva adı verilir (Hans, 2017; Padubidri & Daftary, 2015; Schadewald, 2019; Şahin, 2017; Wilson & Giddens, 2013; Young, 2010). Kadının yaşı, ırkı, doğum sayısı ile ilgili olarak dış üreme organlarının rengi, büyüklüğü ve şekli her kadında farklılık gösterir (Şahin, 2017; Taşkın, 2016) (Şekil 1).

¹ Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, burcudisli@gmail.com

² Profesör Doktor, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, nevinsahin34@yahoo.com

korunması, hasta ile hemşire arasında iyi bir iletişimin olması hastanın kendini güvende ve rahat hissetmesini sağlar. Hasta, güvende ve rahat hissettiği ortamda üreme sistemi ile ilgili varsa sorunlarını daha iyi ifade eder. Aynı zamanda hemşire, spekulum muayenesi, bimanuel muayene, rektovajinal muayene ve rektal muayene sırasında hastaya destek olarak jinekolojik muayenenin hem hasta hem sağlık çalışanları açısından daha iyi bir süreç olarak ilerlemesinde rol oynar.

KAYNAKÇA

- The American College of Obstetricians and Gynecologists. (2018). The Utility of and Indications for Routine Pelvic Examination. ACOG Committee Opinion. No: 754. (28.08.2019 tarihinde <https://www.acog.org/Clinical-Guidance-and-Publications/Committee-Opinions/Committee-on-Gynecologic-Practice/The-Utility-of-and-Indications-for-Routine-Pelvic-Examination> adresinden ulaşılmıştır.)
- The American College of Obstetricians and Gynecologists. (2014). The Initial Reproductive Health Visit. Committee Opinion. No: 598. (28.08.2019 tarihinde <https://www.acog.org/Clinical-Guidance-and-Publications/Committee-Opinions/Committee-on-Adolescent-Health-Care/The-Initial-Reproductive-Health-Visit> adresinden ulaşılmıştır.)
- Casanova, R., Chuang, A., Goepfert, A.R., Hueppchen, N.A., Weiss, P.M., Beckmann, C.R.B., Ling, F.W., Herbert, W.N.P., Laube, D.W. & Smith, R.P. (2019). Beckmann and Ling's Obstetrics and Gynecology (8th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins
- Coşkun, A. (2016). Üreme Sistemi Yapı ve Fonsiyonu. Anahit Margirit Coşkun (Ed.), Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı içinde (s. 39-69). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları
- Gümüştay, M. & Erbil, N. (2016). Alternative methods in the management of menopausal symptoms. Middle Black Sea Journal of Health Science, 2(2), 20-25. Doi: 10.19127/mbsjohs.20236
- Güngör, İ. (2017). Kadının Üreme Sağlığı Sorunları ve Özel Durumlar. Nezihe Kızılkaya Beji (Ed.), Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları içinde (s. 85-106). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri
- Hans, S. A. (2017). Self Assessment & Review Gynecology (9th ed.) India: Jaypee Brothers Medical Publishers Ltd
- Padubidri, V.G., Daftary, S.N. (2015). Shaw's Textbook of Gynaecology (16th ed.) India: Reed Elsevier India Private Limited
- Schadewald, D.M. (2019). Female Genitalia and Rectal Assessment. In Jensen, S. (Ed.), Nursing Health Assesment: A Best Practice Approach (3rd ed., pp. 712-750). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins
- Şahin, N.H. (2017). Üreme Organ Anatomisi / Fizyolojisi. Nezihe Kızılkaya Beji (Ed.), Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları içinde (s. 69-83). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri
- Taşkın, L. (2016). Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. (15. Baskı). Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi
- Taşkın, L., Koç, G.I. (2016). Jinekolojide Tanı ve Tedavi Yöntemleri. Anahit Margirit Coşkun (Ed.), Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı içinde (s. 389-420). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları
- Wilson, S., Giddens, J. (2013). Health Assessment for Nursing Practice (5th ed.) Canada: Mosby
- Young, C. (2010). Female Genitalia. In Weber, J., Kelley, J.H. (Eds.), Health Assessment in Nursing (4th ed., pp. 452-482). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins